

EL SENYOR SOLÉS

Vaig a explicar la història d'un senyor de Sant Feliu de Guíxols, fill de Tossa com ell deia, ja que va néixer allà, el 1892, a casa d'una família molt pobra. El seu pare era taper i la seva mare mestressa de casa. Mireu si eren pobres que explicava que quan va anar aprendre de lletra, per primera vegada el seu pare li va comprar unes espartenyas, amb molts treballs, i ell per no fer-les malbé anava a l'escola descalç i se les posava per entrar i sortir, i fins l'endemà.

Tenia un germà més petit, i quan aquest tenia pocs anys se'ls va morir la mare, i va ser quan van venir cap a Sant Feliu. El pare es va tornar a casar, necessitava algú que cuidés les criatures (*abans es feia, era normal*).

Recordo que quan miràvem fotos i sortia la seva mare, sempre li feia un petó, li passava la mà per

sobre i deia *pobreta*, amb molt de carinyo.

En Josep, que és com es deia aquest senyor, es va fer gran i amb 12 anys va començar a treballar de manyà, no li pagaven res, i a més a més havia de portar els llumins per encendre la fornal.

Es va fer més gran i va haver d'anar a fer la mili, a cavalleria a Pamplona. Estava molt guapo amb l'uniforme a dalt del cavall, semblava un general, però explicava que era tot broma, que tot li van deixar per fer-se la foto, ja que ell era l'encarregat de tenir sempre a punt la roba del capità.

Van passar els anys i es va casar amb la Pilar, filla de Blanes, i van tenir tres filles, dues van morir d'una malaltia que ara amb una pastilla es cura, però en aquell temps no tenia remei.

Amb el temps va poder comprar

el traspàs del taller on sempre havia treballat, en va pagar 6.500 de les antigues pessetes, a pagar en dues vegades, abans eren molts cèntims.

No havia pensat a dir-vos que en Pepito, com li deia la seva dona, tenia tres aficions, la seva feina, les sardanes i la música.

Quan era alcalde de Sant Feliu, Vicenç Gandol li va encarregar que fés les baranes del passeig de Sant Feliu, de seguida va saber com les faria: a les arcades hi va posar una barca amb dues siluetes, que eren en Cels i en Bufes, dos pescadors de Sant Feliu que van comprar la barca a mitges, però van discutir i tot i estar renyits a mort van continuar pescant junts, perquè cap dels dos tenia diners per pagar la part de l'altre.

En Pepito va fer moltes reixes, les del camí de Ronda de S'Agaró, la piscina de Port Salvi, la porta de l'antiga biblioteca, les de l'Hostal de la Gavina, els xalets de S'Agaró i moltes més. Quan passejo per S'Agaró sé les que són fetes seves perquè li conec la manera de treballar el ferro. Quan alguna cosa no li sortia prou bé, el "disbarat" més gran que deia era: "batua la mar salada i la puta d'oros".

L'Avi Pepet va tenir quatre néts. Al més petit, un noi, en Xavi, sempre li deia que aprenguéssis força de lletra i fos un home de bé, a veure

si algun dia podia veure el seu nom escrit en lletres d'or. El nét no les va posar d'or, però sí les va posar amb plata a la botiga que ara regenta i on abans era el seu taller.

L'Avi Pepet va continuar treballant en allò que tant li agradava, el ferro, i als 75 anys es va jubilar.

La seva néta gran, la Pilar, va tenir una filla, la Marta, i el besavi cada matí la portava a passejar i li ensenyava les reixes que ell havia fet. Va néixer en Marc i amb 84 anys encara cada matí els portava a tots dos a passeig, el noi començava a caminar i anaven als "columpios" però el nen s'es-capava i l'Avi Pepet cada dia li deia a la seva néta que no se l'emportaria més, però cada matí a les 10 en punt era a casa per tornar anar a passejar i a escoltar sardanes amb el seus besnèts.

L'Avi Pepet va morir un dimecres amb 86 anys a l'esquena, però el diumenge abans encara havia anat a puntejar la que seria la seva última sardana.

PILAR CASALS SOLÉS

LA MÀGIA DE LA VALL

Descobrir el mag Xevi en aquestes alçades de la pel·lícula és com voler descobrir el Mediterrani, la sopa d'all, o una nova manera d'enforçar cebes. El mag Xevi deu ser, sense cap ombra de dubte, la persona d'aquesta Vall d'Aro, i part de l'estranger, més citada i reportada als mitjans de comunicació, des de la publicació més local fins als papers més internacionals, passant per publicacions tan peculiars com ara el diari Gramma de la Cuba de Castro. I en un temps en què sembla que a aquests mitjans només els interessin les tres pes, política, prostitució (ja sigui d'una naturalesa o de l'altra) i pilota (la que rodola damunt la gespa dels estadis i la que es cou a les cuines desconstruïdes dels grans xefs de la gastronomia), el mag Xevi ha interessat a la premsa mundial sense parlar mai d'aquesta trinitat informativa, omnipresent, i que ja comença a fer badallar de cansament. Ho ha fet a través de l'art de l'il·lusionisme i la màgia. I ja no parlem de la quantitat innumerable de personatges, famosos per una o altra activitat, que ha conegut, en aquest món de la faràndula informativa que omple les diverses pantalles que avui dia són el nostre santa sanctorum social. A còpia de trobar-te'l per atzar, de comentar afablement si acaba d'actuar a Tumbuctú o Cantónigrós, oblidem la seva vasta i fecunda carrera professional feta des d'aquesta vall que el va veure

néixer i escampant-ho, màgia blanca i il·lusió sorprenent, pels quatre punts cardinals del planeta.

Pensava en tot això quan pels volts de Sant Joan vaig acompanyar per visitar la Casa Màgica de Santa Cristina una amiga belga que havia passat molts estius adolescents per aquests verals, eren els anys 60, i recordava vagament els inicis professionals del Mag Xevi. La visita fou extensa, encara que no exhaustiva, perquè se'ns hi va afegir la meua mare, dona d'una certa edat a qui el pujar escales traspalsava una mica. Vam tenir el privilegi de contemplar amb detall tot el bé de Déu que el mag ha acumulat en aquests 50 anys repicats de vida professional. Fer-ne el llistat exigiria un espai que no tinc, que demanaria un extra *Ancora Mag Xevi* dues o tres vegades l'extensió d'aquest exemplar de la Festa Major de 2014.

A l'amiga belga la va encuriosir i encantar tota la màgia que la casa respira, els automats, la capella, la cuina..., però a la sala Albertí s'interessà per les pintures que s'hi exposen, tan característiques d'ell i alhora tan diferents de les que solem tenir a la memòria quan parlem d'aquest pintor, tan lligat a la biografia del mag. I em féu aquesta pregunta:

Et ce peintre, qui est-il?

Li vaig resumir una mica passat i present del pintor Albertí. S'estranyà que no hi hagués al

GLORIA JARA

seu poble natal una exposició permanent de la seva obra. Li vaig haver de dir que compartia la seva estranyesa. I ja vam derivar cap als cartells del gran Houdini i altres detalls de la col·lecció extraordinària de la Casa Màgica.

El vespre, fèiem un gintònic a la terrassa de l'Olympia, la nit era fresca, tendra i agradable, i ella em va continuar fent preguntes sobre la col·lecció Xevi que s'exposa, en part, a la Casa Màgica, la casa pairal cristinenca coneguda també per can Roca Ric. I llavors, entre confessió i confessió li vaig haver d'admetre que tot el que havia vist era l'esforç titànic d'una sola persona, la perseverant obstinació de l'home feliçment endreçat que sap triar què cal guardar i què s'ha de perdre amb un pietós oblit... I tot això s'ha fet enmig d'una indiferència institucional que m'atreveixo a qualificar de còsmica i cega. De la ceguesa dels burros sense dents a qui Déu dona faves però no les poden rosegar.

La nit era plàcida i el gintònic hi posava una guspira nostàlgia agredolça, recordàvem aquest i aquell, em demanava per l'un i per l'altre, uns ja no eren en aquest món, altres qui sap on paraven, encara uns quants els podria veure durant la breu estada... Per a ella també havien passat 50 anys. La vall era la mateixa vall, però les presències humanes ja eren unes altres. El paisatge, la forma de vida, també havien canviat... La màgia de la nostra vall havia estat un decorat de somni per als seus anys adolescents, era la vall pagesa que s'ha perdut per sempre, però que pervivia a la seva memòria, obstinada, ella, a fer una recerca del temps perdut... Vam parlar de Marcel Proust, era inevitable, però em va remarcar que tenia més presents els *Souvenirs d'Enfance* de Marcel Pagnol...

Todo pasa y todo queda, pero lo nuestro es pasar... diuen els versos del poeta. I sí, l'única certesa és que el Temps és el nostre jutge i botxí... I no hi ha més cera que la que crema, que diria mestre Pla. Ben mirat, si alguna cosa queda en aquesta vall devastada pel Temps, és gràcies a l'obstinada i perseverant dedicació màgica de personatges, tan escassos i peculiars, com en Xavier Sala i Costa.

JOAQUIM PIJOAN